

(א) [מוספתא ע"ז פ"ה],
 (ב) [מוספתא ע"ז פ"ה],
 (ג) [מוספתא ע"ז פ"ה],
 (ד) ע"ז ש"א שמוק שאלמר,
 (ה) ג"י הערך מנרביהיה
 במכסה אחת ופי' המזומנת
 לביטוי "ו"א מקומות, (ו) ג"א
 יצחק, (ז) וקדוש ע"ז,
 (ח) ג"א נשיק, (ט) ונ"י ע"ז
 כרדון,

תורה אור השלם

1 ותלכבה שתיים עד
 באנה בית לחם ויהי
 בבאנה בית לחם ויהיה כל
 העיר עליהן והאמריקה
 הזאת נעמי רות א"י
 2 ויהי לו שלשים בנים
 ושלושים בנות שלח
 החוצה ושלושים בנות
 הביא לקבץ מן החוץ
 וישפט את ישראל שבע
 שופטים כי ט
 שופטים כי ט

גליון הש"ס

גמרא אמר ר"ש כ"מ ה' ה'
 מלכס היה הגימטריא אמר
 רש"י, וכן משמע לנאורה
 דהא קמ"ש הוא רש"י
 וא"ן ע"ן ע"ל וכן היה
 רש"י, אולם מניין אם כ"ה
 דף ד' ע"א דף דה קמ"ז

הגהות הב"ח

(א) גמ' על פסוקים
 שחוללה ואפי' במקום:
 (ב) שם גמלי פרטל ל' ויטל
 כ"ל ומיפת חלאלה נמקת:

מוסף תוספות

א. דדמי לפירוש בוול
 ומענת בייקר קדו"ל יצא
 כדבעינן למימר לקמן, יד
 מה.

רבינו גרשום

מורד מהיפרכיא להיפרכיא.
 כלומר מפלך אל פלך
 משום דמכחי אהרדי ועבר
 עצמה דמין: ב"ין סבר
 לה כ"י יהודה בן
 בתרא. דלמעט את התיפלה
 מותר: שכח משחא טפי.
 וא"כ דמשתכח לא נפסק
 השער כלום: חד אמר
 אין משתכחין בביצים
 פעמים. דאין משתכחין
 אכרצה שני ביצים: וחד
 אמר תגר לתגרא. שלא
 ימכרנה תנות אחד לחנות
 אחר שישתכרו ב' פעמים
 בתריה. מתריעין על
 הפרקמטיא. כעין שרגלין
 להתרוע על עזירת שמים
 כך מתפללין ומתריעין על
 הפרקמטיא שלא תיוול
 משום דאיכא הפסד בעלי
 בתים: והוא דול וקם
 י' בשיחא. שהיו נוהגין
 י' בגדי פשתן באותן
 דמים שקנו ו' דהשתא
 איכא הפסד גדול משיח
 מתריעין: אין יוצאין. (א)
 מפני רעב מאי' לחוצה
 לארץ א"כ נתקרו החטים
 שעמדו סאתים בסלע דודאי
 רעב ויוצאין: אפי' עמדה

(א) אזי ג"ל אין יתאין מפני
 היוקר מאי' למי'ל ובי'
 דוולאי י"י רעב ויואלין.

המוכר את הספינה פרק חמישי בבא בתרא צ"א.

הד אמר ע"ה חד תרי. וא"ת מאי אירא צליס אפי' שאר דברים
 נמי כדלמרי' (לעיל דף ג.) המשכר אל ישמכר יותר משתות
 ומיך ריב"ס דמיירי אפי' טרס דהיכא דאיכא טירחא יכול להשתכר
 יותר משתות כדלמרי' בהמפקיד (ב"מ דף מ:): איכא טירחא ודמי
 כדזנייתא ולרשצ"א נראה דהכא מיירי
 אפי' צליס שאינו לוקח מן השוק
 אלא מתרגולת שבציתו דכי הא
 גוונא צשאר דברים שרי:
אימתו בזמן שאינו מוצא ליקח
 בו'. מינה אס אינו מוצא
 ליקח אפי' אלף סאה בסלע מה יעשה
 כיון שאינו מוצא ליקח א':

הדרן עלך המוכר את הספינה
 תגר לתגרא ת"ר ומתריעין על פרקמטיא (א) ואפי' בשבת א"ר יוחנן כגון כלי
 פשתן בבבל ויין ושמן בארץ ישראל אמר רב יוסף ב' והוא דול וקם עשרה
 בשיחא ת"ר (ג) אין יוצאין מארץ לחו"ל א"כ עמדו סאתים בסלע א"ר שמעון
 אימתו בזמן שאינו מוצא ליקח אבל בזמן שמוצא ליקח אפי' עמדה סאה
 בסלע לא יצא וכן היה ר"ש (ד) בן יוחאי אומר אלימלך מחלוך וכליון גדולי הדור
 היו ופרנסי הדור היו ומפני מה נענשו מפני שיצאו מארץ לחוצה לארץ
 שנאמר ויתתם כל העיר עליהן ותאמרנה הזאת נעמי מאי הזאת נעמי א"ר
 יצחק אמרו חזיתם נעמי שיצאת מארץ לחו"ל מה עלתה לה וא"ר יצחק אותו
 היום שבאת רות המואביה לארץ ישראל מותה אשתו של בעו והיינו דאמרי
 אינשי עד דלא שכיב שיכבא קיימא (ה) מנו בייתיה אמר רבה בר רב הונא
 אמר רב אבצן זה בעו מאי קמ"ל כי אידך דרבה בר רב הונא דאמר רבה בר
 רב הונא אמר רב מאה ועשרים משתאות עשה בעו לבניו שנאמר ויהי לו
 שלשים בנים ושלושים בנות שלח החוצה ושלושים בנות הביא לבניו מן החוץ
 וישפט את ישראל שבע שנים ובבל אחת ואחת עשה שני משתאות אחד
 בבית אביו ואחד בבית חמיו ובבבל לא זימן את מנוה אמר כודנא עקרה
 במאי פרעא לי (ו) תאנא וכולן מתו בחייו והיינו דאמרי אינשי בחיך דילדת
 שיתין שיתין למה לך איכפל ואוליד חד דמשיתין ורזו (ס') מלך אברהם עשר
 שנים שנפטר נתנשא לבדו) אמר רב חנן בר רבא אמר רב אלימלך ושלמון
 ופלוני אלמוני ואבי נעמי כולן בני נחשון בן עמינדב הן מאי קמ"ל שאפי'
 מי שיש לו זכות אבות אינה עומדת לו בשעה שיוצא מארץ לחוצה לארץ
 ואמר רב חנן בר רבא אמר רב אביה דאברהם אמתלאי בת כרנבו אביה
 דהמן אמתלאי בת עורבתי וסימניך טמא טמא טהור טהור אביה דדוד
 נצבת בת עדאל שמה אביה דשמשון צללפונת ואחתיה (ז) נשיין למאי נפקא
 מינה לחשובת המינים ואמר רב חנן בר רבא אמר רב עשר שנים
 נחבש אברהם אבינו שלש בכותא ושבע (ח) בקרדו ורב דימי מנהרדעא
 מתני איפכא אמר רב הסדא עיבא זעירא דכותא זהו אור כשדים ואמר
 רב חנן בר רבא אמר רב אותו היום שנפטר אברהם אבינו מן העולם
 עמדו כל גדולי אומות העולם בשורה ואמרו אוי לו לעולם שאבד
 מנהיגו

זרע [את] זרעך ולערב אל תנח ירך (קהלת א) דמהכא נמי דרשי' ליה וכדמפרש קרא טעמא כי איך יודע אי זה יכשר הזה או זה וגו' אכל אי לא
 אמר לן אכלן זה בועו הוה אמרי' אכלן לא נשא אשה אחרת ובעו נמי מעולם לא היו לו אשה וצנים עד שלקח רות: **מאה ועשרים**
משאאות. לששים צנים וצנות: **לכל אחד ז' סעודות.** סעודת אירוסין שהיא מלוה כדאיתא בפסחים (דף מט.) וסעודת נשואין. כל צבעת
 ימי המשמה קרי סעודה אחת. יש לשונות אחרים ואין בהן ממש: **כודנא עקרה.** פדה עקרה: **נמאי פרעא לי.** אין לו צנים שיזמין לי
 לסעודתן: **וכוון מסו.** ולא גרס תנא ומסקנא דמלתא דרצה צר רב הונא היא והכי הוה קיס להו: **חייך דילדס שישין.** סקופן למות:
למה לך. מה צבע צלדמתן: **איפכא.** ונסיצ אשה אחרת: **ואוליד חד דמשישין ורזו.** והיינו עובד שהוליד בועו מרות וילא ממנו דוד
 מלך ישראל. ואיכא דפתרי ליה בשמשון דרזו משיחין דאכלן ולא נהירא כלל: **ושלמון.** אצי בועו כדכתיב (רות ד) ושלמון הוליד את בועו:
ופלוני אלמוני. משמע ליה שם הגואל כדכתיב (שם) סורה שבה פה פלוני אלמוני: **בני נחשון.** כדכתיב (שם) ונחשון הוליד את שלמון הוליד
 וגו': **זכות אבות.** אלימלך בן נחשון שהיה נשיא וחסיד: **אימיה דאברהם נו'.** לפי שאמותן של יצחק ויעקב הוכרו לריכין אלו לידע
 שם אס אברהם. ואגב גררר נקטן אמייה דהמן לפי ששמותיהן שוין: **כרנבו.** כרים מלאך טהורין הן ואברהם טהור. עורב טמא הוא
 והמן נמי טמא היה: **אימיה דודו.** לפי שכל אמהות של מלכים כתובות צנביאים הולך לפרש גם אס דוד: **אימיה דשמשון.** משום
 דאיידי בה קרא טובא וכתיב נמי לאביו ולאמו לא הגיד (שופטים יד) הולך לפרש שכל הדברים האלו שואלין המינים מה טעם אין אלו יודעין
 שמותן: **ואחסיה נשיין.** כך שמה ואגב גררר דאימיה נכבה: **למשונה המינים.** ששואלין לנו יותר צאלו מנשים אחרות כדפרישית
 טעמא ואנו משיבין להן שמסרו לנו הנביאים צעל פה: **נחבשו.** שחבשו נמרוד. ונחבשו ראיתי דמרח אביו חבשו צעזיל שהיה
 מנצב לנמינו: כותא וקרדו מקומות הן. וכל זה להודיע חכמתו של אברהם אבינו: **עיבא זעירא.** כך שמו וזהו אור כשדים
 שהושלך שם אברהם אבינו והרואה לריך לצרך ברוך שעשה נסים לאבותינו במקום הזה כדמתן בהרואה (בבב"ב דף ק"ז):

מנהיגו

**עין משפט
 נר מצוה**

קנה א מיי פ"ד מהל'
 מירכה הלכה ח ועין
 כ"מ סג ע"ן ע"ז ט"ו ע'
 ז"מ ס' רלף ספיך טו:
 קנה ב ג מיי שם הל' ד
 ט"ו ע' שם ספיך טג:
 קנה ד ה מיי שם הל' ג
 ט"ו ע' שם ספיך כב:
 קנה ז ח ט מיי פ"ב מהל'
 מענית הל' ד ט"ו ע'
 א"ס ס' תקעו ספיך י:
 קנה י כ ל מ מיי פ"ה
 מהל' מליס הלכה ט
 סגנ לאון רג:

רבינו גרשום (המשך)

סאה בסלע. דיוקר גדול
 הוא לא יצא: מה עלתה
 לה שאין בידיה כלום:
 קיימא מנו בייתיה איכא
 דאמרי מי שיהמנה במקומו
 לביתו ומשל הוא. כלומר
 עד שלא מתה אשתו
 של בינו היה רות
 מזומנת שקמה תחתיה:
 ואמר המור"ח מנו בייתיה.
 היינו מקוננות שמקוננת
 לה ויושבת במקומה: (א)
 שעשה ללי בניו ולי בנות.
 ששים משתאות
 משגליו. ובשלחן חוצה
 לבנותיו עשה לי משתאות
 וכשתכנס בני לחופה עשה
 לי משתאות. הרי כאן
 ק"כ (ג) משתאות: אמר
 אבצן למה איזמנין. הא
 אין לו בנים שיזמני
 לחופתן שהוא כפרה
 עקרה שאין לה בנים:
 מתו בחייו. של אבצן:
 בחיך ילדה איתתן ויתין
 שיתין למה לך ואיכפל
 ואוליד חד דטב דמשיתין
 רזו כנדר מנוה אמר
 שהיה לו שמשון שהיה
 טוב משישים בנים הללו
 לפי שהיה אומר כך
 אבצן ארע לו כך.
 ואית דמפרישי ליה כנדר
 אבצן ממש שהיו לו
 ששים בנים וכולם מתו
 בחייו וא"כ היה לו
 בן שיצא ממנו דוד
 מלך ישראל שהיה טוב
 מכולן: וסימן לגירסא טמא
 טמא. אמתלא שהיתה אמו
 של הפן שהיה טמא
 היתה בת עורב שהוא
 טמא: טהור טהור. בת
 כרנבו כמו כרים שהן טהור
 היא היתה אמו של אברהם:
 לתשובת המינים. שידעו
 ויכירו שלא נכחד דבר
 מתלמידי חכמים: כותא
 וקרדו. מקומות הן: עיבא
 זעירא. אותו מעבר קטן:

(ג) נראה דחסר כאן ו"ל מאה
 ועשרים משתאות. שעשה ללי'
 בניו ולי' ננמינו שה' לו ששים
 משתאות משגליו.

(ג) מפני רבינו הלכה נראה דלא
 גרים כנמי' אחד צבית אביו
 ואחד צבית חמיו וגם מפני
 הרש"ש ד"ה ללל אחד נראה
 קמ"ל דלא י"י גורם כן דר"ק.

קנא א מוי פ"ה מה'ל
מליט הלכה ט סגמ
לאין רכ:

רבינו גרשום

שאבר קברייטה. הספן
המנהיגה: ריש גרנותא.
שמונה על הדלין: משמי.
פוסקין לו אותו דמרות:
שאפי מצאו מחלון וכליון
סוכין. שוכלו להתפרנס
לא היו יוצאין מא"י
לחו"ל: שנאמר בועק
יצילוך קבוצך. כלומר
כשתוק ותתפלל על
קבוצך התקבצים עמך
בעירך מיד אתה נענה
ותהיה אתה ניצל עמך
שבוטן מסייעתך: מבר ר'
יוחנן לא שנו. דאין יוצאין
אלא מעות בוול ופירות
ביוקר: נהירנא. כלומר נכיל
אני: מדלית איסר. שלא
יהי להן מעות ליתן:
למנה קרוא מריח פיתא.
שלא היו רוצין להשכר
עצמן לאחרים למנה ועיר
כפי כי רוח מערבות
קשה הוא והיה מולין רוח
הפת למנה העיר והיו
מפלין מריחין ריח הפת
ומצטערין שלא היה להן
מה לאכול ומתים ברע:
על דרעהי. מרב דבת
הלב רביש: חותא דמשה.
מרב מנותי שבו: וכתב
דברוי הויס יואש ועיר
שנתישו מן הגאולה. שלא
בטחו בהקב"ה שיגאלם
מן רבין: שנתחייבו שריפה
למקום. על שיצאו מא"י
ומתו מיו רעב: שנעשו
עצמן בחולין. שיצאו מארץ
קדשה: עתיק יומיא. זה
המקום עגור ואמר עליהן
שיתגלגלו בגלגול זה שיצא
מהן יוד: וחמה המור"ה.
(א) כל אלו בפסוק אחד
שנצרו שבוטע אביהם שלא
שהו יין שחיו (ו) סנהדרין
למלך במלכותו: לאמה
של מלכותו. זו רות שיצא
ממנה מלכות: בלא רצינתא.
שלא יאכלוה תולעים:
בלא שריפא. כמו שרפון:
עד שבתא מאליה. שלא
תהיו מתארים להודיע לפי
שאותה שנתחייבו דייכם טובה
היא שלא יאכלוה תולעים
שהו יין שחיו (ו) סנהדרין
למלך במלכותו: לאמה
של מלכותו. זו רות שיצא
ממנה מלכות: בלא רצינתא.
שלא יאכלוה תולעים:
בלא שריפא. כמו שרפון:
עד שבתא מאליה. שלא
תהיו מתארים להודיע לפי
שאותה שנתחייבו דייכם טובה
היא שלא יאכלוה תולעים
שהו יין שחיו (ו) סנהדרין
למלך במלכותו: לאמה
של מלכותו. זו רות שיצא
ממנה מלכות: בלא רצינתא.

(א) נראה דמסר כלן פוזי
כימון לזע"ה. (ב) נראה מזה
ענין חלום היה לו נגמ'
ככאן. (ג) אולי צ"ל מ"ל וישן
מפני חשד מולאו כלומר וכו'.

צא:

(מנהיג) קברייטה. המולין את הספינה: יש גרנותא. שר
המנונה על הצורות מי ידלה ממנו היום להסקות שדומי ומי למחר
ושררה קטנה היא. ומדכתיב לך ה' הממלכה והמתנשא יליף לה כלומר
על יך המתנשא לכל דבר אפי' לגרנותא לראש הוא על פיך: **צועק**
יעלוך קבוצך. ע"י שצועק לקצן
הנדחים תנלל: **אצל מעוס ציוקר.**
הספרקמטיא זה מאד יולאין כדמפרש
טעמא לקמייה: **נהירנא.** זכרתי:
מריח פיתא מייסין. שרוח מערבית מנשבת
ומביאה ריח הפת שהוא טוב מאד
למזרח העיר ומייסין מתוך ריח טוב
מרובה כן נראה צעייני. ויש מפרש
מתוך תאות רעבון: **מטיילין.**
משחקין: **טילא ועליפא.** נער
ונערה: **דמודי להון.** לעודי כוכבים
מתרצה להן צמה שאומרים נפיל
צדיהון אלא כל דבריהן יסמור:
דמסרחין. בוטח. שע"י שמתגלה להן
לוקמין כל מה שיעדין משלו כדכתיב
צחוקיה ויראם את [כל] צית נכאמו וגו'
(מ"ב ט): **יואש ורפך.** צדברי הימים:
שנחייבו עליה. על שיצאו מא"י:
חולין. חו"ל ארץ עמאיה היא: **מאי**
דכתיב ויקום ואנשי כוויצא וגו'. בני
יהודה קא חשיב ואלוי צדברי הימים
ואיצא למימר דכל בני דקחשיב משבט
יהודה היו מנד האס או מנד האב:
זה יושע. ושמה אמו מיהודה
כדכתיב נמי איש יהודי(ה) אמו מיהודה
(מגילה דף י"ב): **ואנשי כוויצא.** הכי
קאמר מי שהקיס שבועה לאנשי
כוויצא דהיינו יהושע אצל אנשי
כוויצא לא משבט יהודה הס אשתי
כנענים היו שכיצו ציהושע: **אלו**
מחלון וכליון. שהיו משבט יהודה
בני אלימלך בן נחשון: **שפטיאשו מן**
הגאולה. שיגאלם הקב"ה מן הרעב
כדכתיב(ז) כי פקד ה' את עמו לתת להם
לחם סבורים היו שלא יפקדו: **זו**
רום המואביה. שנקראת על שט
יהודה כלומר בנים שיצאו ממנה:

המוכר את הספינה פרק חמישי בבא בתרא

דברים הללו. שיצאו מחלון וכליון לחו"ל וע"י כך צאה רות ונשאת
לבעו ונולדו מלכי בית דוד: **עסיק יומין אמרן.** מאלו יאלו כבושים:
שבועה אביהם. שלא לשמות יין ולא לצנות צמים כדכתיב
(בירמיה לה): **לנטיעה.** הלך וגדול כדכתיב דה"א טו[על כסא ה' למלך:
שגדו. לעשות סייג למורה: הכי
גרסי' במלכותו של שלמה בן בנו של
בן צבי. כלומר שלמה בן דוד שהוא
בנו של ישי שהוא בן עוזב צבי:
לאמה של מלכות. שיצאו ממנה כל
המלכים: **בלא סלמנטון.** דסלמנטון
אין מניח לייסן המצוה אלא מרקיבה:
רצינתא. מולעת המרכיב את
המצוה: **שדיפא.** מתחממת המצוה
ואין יכולה להטייטן: **מלפין להדי**
דוכי קאמר קרא ואכלתם מן
המצוה ישן עד קרוב לימות הקלייר
ולא עד צולל: **שללה.** היינו ע"י
רצינתא שמרכיבה ומכלה אותה:
עד שפא מאליה. שמתבשל המצוה
יפה ולא יהו זרימין להקדים קלייר
ולעשות קליות: **ישן שרע.** היינו
שדיפה אצל שלם הוא הגרעין אלא
שמתחמם: הכי גרסי' ואכלתם ישן
מלמד שלל המושן וכו'. דמשמע
הישן יאכלו ויניחו חמדם להטייטן:
דרכן לייסן. חטא ויין: **אין דרכן**
לייסן. כגון מיני פירות שמרכיבין:
ס"ל ישן נושן מלל מקוס. שנה הכתוב
להודיע שזח א"י שאפי' אותו שאין
דרכן לייסן ומייסנו ויתקיימו: **היאך**
נוציא דוכי. דהכי משמע וישן מפני
חדש מולאו צעל כורחכם שלא יהיה
לכם מקום להנטיע חמדם ואע"פ
שהישן טפי מעלי וילאוהו מפני חמדם
שהחדש ראו להטייטן טפי מן הישן
שכזר נתייסן: **עסיקא.** ישן:
הרסנא. דגיס קטנים:

הדרן עלך המוכר את הספינה
מחלון וכליון מחלון שעשו גופן חולין וכליון שנתחייבו כליה למקום תניא
כמאן דאמר מחלון וכליון שמן דתניא מאי דכתיב 4 ויוקים ואנשי כוויצא
ויואש ושרף אשר בעלו למואב וישבי לחם והדברים עתיקים ויוקים זה יהושע
שהקים שבועה לאנשי גבעון ואנשי כוויצא אלו אנשי גבעון שכזבו ביהושע
ויואש ושרף אלו מחלון וכליון ולמה נקרא שמן ויואש ושרף יואש שנתיאשו מן הגאולה שרף שנתחייבו שריפה
למקום אשר בעלו למואב שנשאש וישבי לחם זו רות המואביה ששבה ונדבקה בבית
לחם יהודה והדברים עתיקים דברים הללו עתיק יומיא אמרין 7 [דכתיב 5 מצאתי דוד עבדי וכתיב 6 שתי בנותיך
הנמצאות]: 7 המה היוצרים ויושבי נטעים וגדרה עם המלך במלאכתו ישבו שם המה היוצרים אלו בני יונגב
בן רכב שנצרו שבועת אביהם ויושבי נטעים זה שלמה שדומה לנטיעה במלכותו וגדרה זו סנהדרין שגדרו
פצותיהן של ישראל עם המלך במלאכתו ישבו שם זו רות המואביה שראתה במלכות שלמה בן בנו של בן
בנה שנאמר 8 וישם כסא לאם המלך וא"ר אלעזר לאמה של מלכות ת"ר 9 ואכלתם מן התבואה ישן בלא סלמנטון
מאי בלא סלמנטון רב נחמן אמר בלא רצינתא ורב ששת אמר בלא 6 שדיפא תניא כותיה דרב ששת תניא
כותיה דרב נחמן תניא כותיה דרב נחמן ואכלתם ישן יכול יהו ישראל מצפין לחדש מפני ישן שכלה ת"ל 10 עד
בא תבואתה עד שבתא תבואה מאליה תניא כותיה דרב ששת ואכלתם מן התבואה ישן יכול יהו ישראל
מצפין לחדש מפני ישן שרע ת"ל עד בא תבואתה עד שבתא תבואה מאליה ת"ר 10 ואכלתם ישן נושן מלמד
שכל המיושן מחבירו הוי יפה מחבירו ואין לי אלא דברים שדרכן ליישן דברים שאין דרכן ליישן מנין ת"ל ישן
נושן מכל מקום וישן מפני חדש תוציא מלמד שהיו אוצרות מלאין ישן וגרנות מלאין חדש והיו ישראל אומרים
היאך נוציא זה מפני זה אמר רב פפא כל מילי עתיקא מעליא לבר מתמרי ושיכרא והרסנא:

הדרן עלך המוכר את הספינה

מסורת הש"ס

(א) נכנסת מת. ע"ש,
(ב) מענית יע"ה. (ג) ז"ל יואש
ותרין, (ד) כ"ה, (ה) ואסמך בן,
(ו) נמות א.

תורה אור השלם

1 לך ה' הגדלה והגבורה
והתפארת והצניח וההודו
כי כל בשמים ובאזן לך ה'
הממלכה והמתנשא לכל
לראש:

דברי הימים א כט יא
2 ובעקב יצילך קבוצך
ואת כלם ישא רוח יקח
הכל והחוסה בי יחל אפי'
וירש הר קדשי:

ישעיהו יג יג
3 ויש ארשי אלמלך
ושם אשתו ועמי ויש שני
בני מחלון וכליון אפרתים
מבית לחם והיה ובאו
שני מואב ויהיו שם:

רוח א ב
4 ויוקים ואנשי כוויצא
ויואש ושרף אשר בעלו
למואב וישבי לחם
והדברים עתיקים:

דברי הימים א כ ב
5 קראתי דוד עבדי בשמן
קדש משחתו:

התלים פט כא
6 וכמו השחר עלה ויאיצו
המלאכים בלוט לאמר
קום קח את אשתך ואת
שתי בנותי הנמצאות פן
תספה בעון העיר:

בראשית יט טו
7 תקח היצרים וישבי
נטעים וגדרה עם המלך
במלאכתו וישבו שם:

דברי הימים א כ ג
8 וכתב בת שבט אל
המלך שלמה לדבר לו על
אדניו ויקם המלך
לקראתה וישתחו לה וישב
על כסאו וישם כסא לאם
המלך ותשב לימנו:

מלכים א ב ט
9 וקרעתם את השנה
השמינית ואכלתם מן
התבואה ישן עד השנה
החשיעת עד בא תבואתה
ואכלו ישן: ויקרא כה כב
10 ואכלתם ישן נושן וישן
מפני תרש תוציא:

ויקרא כו י

הגהות הב"ח

(א) גבי' בלא שדיפא נ"ב ס"א
שרפה:

מוסף רש"י

והמתנשא לכל לראש.
לכל הסק להיות לראש
הוא מתנשא, כלומר שהוא
גור ומעמדו (בכרות
וח). ריש גרנותא. טוב,
המנונה על החופין
ספיות מלאות מים כדי
להסקות עדן שזמיתין (שס).
מדלית איסר. מלחן משע
(תננות יט).

הדרן עלך המוכר את
הספינה